

зокрема встановленням юридичної відповідальності (крім цивільно-правової відповідальності – при умові, що суб'єкт звернення вирішить порушувати питання про відшкодування матеріальної і (або) моральної шкоди, заподіяної йому внаслідок таких дій посадової особи) у випадку порушення цієї норми [4].

Отже, підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо доповнити КК України статтею 171-1: «Переслідування громадян за критику», зміст якої зазначено у даній роботі. Сподіваємось, що наведена пропозиція сприятиме розширенню кримінально-правової охорони прав людини на вільне вираження своїх поглядів і переконань.

Література

1. Ярмол Л.В. Захист свободи вираження поглядів Європейським Судом з прав людини (загальнотеоретичні аспекти). *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2014. С. 106–113.

2. Павликівський В.І. Принципи криміналізації порушень свободи слова та діяльності журналістів. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2015. Вип. 1 (4). С. 208–220.

3. Погребняк О.О. До питання удосконалення Розділу V Особливої Частини КК України в контексті захисту свободи слова / *Від громадянського суспільства – до правової держави: XIII Міжнар. наук. конф. молодих вчених та студентів 2017 р.* Харків: Харків. нац. ун-т імені В.Н. Каразіна, 2017. С. 217–219.

4. Юридична відповідальність за порушення законодавства про розгляд скарг // Мего-Інфо: юрид. бібліотека. URL: <http://meگو.info/матеріал/32-юридична-відповідальність-за-порушення-законодавства-про-розгляд-скарг> (дата звернення: 14.04.2017).

УДК 343.61(043.2)

Паламарчук О.О., студент,
Національний університет «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна
Науковий керівник: Степаненко О.В., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

1 січня 2019 року набула чинності ст. 126-1 КК України [1], яка передбачає кримінальну відповідальність за домашнє насильство. Відтоді в науковій літературі відстоюються різні погляди щодо кваліфікації діянь, які становлять домашнє насильство. Одним із дискусійних моментів є питання щодо необхідності або, навпаки, – недоцільності кваліфікації домашнього насильства за сукупністю із злочинами проти здоров'я.

Злочином проти здоров'я є протиправне умисне або необережне

порушення анатомічної цілісності або функціонування органів і тканин іншої людини. За загальним визначенням під здоров'ям розуміється природний стан тіла, органів і тканин людини (анатомічна цілісність або фізичне здоров'я), а також функціонування органів і тканин людини від початку життя людини і до настання смерті. Багато людей не визнають себе насильниками або жертвами, тому що вони розглядають свій досвід як сімейні конфлікти, які лише вийшли з-під контролю.

Слід звернути увагу на специфіку зазначеної вище категорії справ пов'язаних із спричиненням тілесних ушкоджень при домашньому насиллі, полягає у тому, що у насильницьких відносинах при домашньому насиллі може мати місце цикл насильства, під час якого наростає напруженість і відбувається акт насильства із заподіянням тілесних ушкоджень, за яким слідує період примирення і спокою. Жертви домашнього насильства можуть вибачити своїм кривдникам, намагаючись зберегти відносини та проявляють небажання їх притягнення до кримінальної відповідальності. Відчувається тиск суспільних і родинних обставин. Однак на практиці такі «вибачення» дуже часто мають трагічні наслідки.

Досить часто вчинюючи домашнє насильство особа заподіює потерпілій особі легкі тілесні ушкодження або побої та мордування. Такі дії суб'єкта повністю охоплюються ст.126-1 КК України та не потребують додаткової кваліфікації за ст.ст. 125, 126 КК України. Адже в іншому випадку порушуватиметься важливий принцип кримінального права - заборона подвійного інкримінування.

Однак, якщо фізичне насильство застосовано, як щодо спеціального потерпілого, так і щодо сторонніх осіб, такі дії повинні кваліфікуватися як сукупність злочинів Крім того, якщо фізичне насильство, за винятком того, яке охоплюється ст.ст. 125, 126 КК України, застосовується щодо спеціального потерпілого, такі дії потребують додаткової кваліфікації за відповідними статтями закону про кримінальну відповідальність, наприклад, за ст. 126-1 та ч. 1 ст. 122 КК України [2, с. 48].

З даного приводу О.О. Дудоров та М.І. Хавронюк вказують на те, що за наявності в діях домашнього агресора відповідної мети, характерної для катування (примусити потерпілого до певних дій тощо) діяння потребує додаткової кваліфікації за ст. 127 КК, за наявності ознак схилення до самогубства або наслідків у виді самогубства чи спроби самогубства потерпілого – за ст. 120 КК» [3, с. 71].

Підсумовуючи зазначимо, що у випадку вчинення домашнього насильства (ст. 126-1 КК України), тобто завдання середньої тяжкості тілесних ушкоджень, тяжких тілесних ушкоджень, або інших посягань на здоров'я спеціального потерпілого, крім діянь передбачених ст. 125-126 КК України, дії домашнього агресора мають бути кваліфіковані за сукупністю із злочинами проти здоров'я.

Література

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Книженко О. Домашнє насильство: проблеми кваліфікації. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2019. № 2. С. 45-52.
3. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М.І. Хавронюка. Київ: Ваіте, 2019. 288 с.

УДК 343.953(043.2)

Петухова А.А., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Ланцедова Ю.О., к.ю.н., доцент

МЕЖІ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ЗЛОЧИНЦЯ В КРИМІНАЛІСТИЦІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМАТИКА

Криміналістика займається вивченням людської особистості для відшукування способів і прийомів впливу на неї, а в остаточному підсумку для оцінки особистості конкретної людини.

Якщо проаналізувати висловлені пропозиції щодо дослідження особистості, розташувавши їх в хронологічному порядку і взявши за точку відліку роботи, опубліковані після 1958 р., тобто після прийняття Основ кримінального законодавства і судочинства СРСР і союзних республік, то можна встановити головну тенденцію їх розвитку: спочатку вносилися загальні формулювання, потім було сформовано цілу низку конкретних переліків відомостей, згрупованих за різними підставами, і, нарешті, оформлявся підхід до структури особистості.

У числі проблем удосконалення діяльності органів розслідування заслуговує на увагу питання криміналістичного вивчення особи підозрюваного, техніки, тактики і методики збирання і використання інформації про його особу. Виходячи із сутності базового для криміналістичної тактики поняття - тактичного прийому, вважаємо, що в криміналістичній тактиці доцільно виділяти і досліджувати такі структурні елементи криміналістичної характеристики особистості злочинця, які припускають можливість ефективного впливу на нього з боку іншої особи, в нашому випадку слідчого [1, с. 45].

Етичний аспект впливу на особу підозрюваного в процесі розслідування злочинів надзвичайно складний. Звісно, що слідча діяльність регулюється переважно нормами професійної етики, яка передбачає в залежності від ситуації будь-який психологічний вплив на особу підозрюваного, якщо воно прямо не суперечить кримінально-